

Sag C-339/22**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

24. maj 2022

Forelæggende ret:

Svea hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen (Sverige)

Afgørelse af:

24. maj 2022

Appellant:

BSH Hausgeräte GmbH

Indstævnt:

Aktiebolaget Electrolux

Hovedsagens genstand

BSH Hausgeräte GmbH (BSH) er indehaveren af et europæisk patent EP 1 434 512 vedrørende en støvsuger. Patentet er blevet valideret i Østrig, Tyskland, Spanien, Frankrig, Det Forenede Kongerige, Grækenland, Italien, Nederlandene, Sverige og Tyrkiet. Aktiebolaget Electrolux (Electrolux) er hjemmehørende dvs. har sit hjemsted i Sverige og har datterselskaber i en række andre medlemsstater, som eksempelvis Tyskland. Der er opstået en række tvister mellem BSH og selskaber i Electrolux-koncernen vedrørende det omhandlede patent. Det europæiske patent, der blev valideret i Tyskland, blev bl.a. erklæret ugyldigt i 2020 af en tysk domstol efter anmodning af et datterselskab til Electrolux. Dommen er blevet appelleret.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Anmodning i henhold til artikel 267 TEUF om en fortolkning af artikel 24, nr. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 1215/2012 af 12. december 2012

om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.

Præjudicielle spørgsmål

1. Skal artikel 24, nr. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område fortolkes således, at udtrykket »sager om registrering eller gyldighed af patenter [...] uanset om spørgsmålet rejses ved, at der nedlægges påstand herom, eller i form af en indsigelse« betyder, at en national ret, som i henhold til forordningens artikel 4, stk. 1, har erklæret sig kompetent til at påkende en patentkrænkelssag, ikke længere har kompetence til at foretage en behandling af krænkelsspørgsmålet, såfremt der rejses indsigelse om, at det omhandlede patent er ugyldigt, eller skal bestemmelsen fortolkes således, at den national ret kun savner kompetence til at påkende ugyldighedsindsigelsen?

2. Berøres svaret på det første spørgsmål af, hvorvidt national ret indeholder bestemmelser svarende til dem, der er fastlagt i § 61, stk. 2, i patentlagen (den svenske patentlov, herefter »patentloven«), hvilket betyder, at sagsøgte, såfremt en ugyldighedsindsigelse, der rejses i en krænkelssag, skal påkendes, skal indlede et særskilt søgsmål med påstand om ugyldighed?

3. Skal artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen fortolkes således, at denne bestemmelse finder anvendelse for en domstol i et tredjeland, dvs. i den foreliggende sag således, at den ligeledes tillægger en domstol i Tyrkiet enekompetence for så vidt angår den del af det europæiske patent, der er blevet valideret dér?

Anførte EU-retlige forskrifter

Forordning 1215/2012, artikel 4, stk. 1, 24, nr. 4, og 27

Anførte nationale retsforskrifter

Patentloven (1967:837), § 61, stk. 2

»Såfremt der indledes et søgsmål vedrørende en patentkrænkelse, og den person, som søgsmålet anlægges mod, gør gældende, at patentet er ugyldigt, kan der kun tages stilling til ugyldighedsspørgsmålet, efter at der er blevet indledt et søgsmål herom. Domstolen skal pålægge den part, der gør gældende, at patentet er ugyldigt, at anlægge et sådan søgsmål inden for en specifik frist.«

Patentlovens § 61, stk. 2, fører til, at sagsøgte skal anlægge et særskilt søgsmål med påstand om, at patentet er ugyldigt. Såfremt den svenske ret har kompetence til at påkende ugyldighedssøgsmålet, dvs. såfremt det vedrører et svensk patent,

skal det ofte påkendes under de samme retsforhandlinger som krænkelssøgsmålet. I henhold til de generelle regler i svensk procesret kan et krænkelssøgsmål blive udsat, indtil der foreligger en afgørelse i ugyldighedssøgsmålet.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 BSH anlagde den 3. februar 2020 et søgsmål mod Electrolux ved Patent- og marknadsdomstolen (domstol i patent- og handelsretlige sager) i Sverige og gjorde bl.a. gældende, at Electrolux skulle forbydes at anvende den patenterede opfindelse i samtlige af de ovennævnte stater og pålægges at betale et rimeligt vederlag for den ulovlige anvendelse. BSH rejste ligeledes et krav om erstatning for den yderligere skade, der blev forårsaget ved Electrolux' påstående patentkrænkelse.
- 2 Electrolux har i sit svarskrift anfægtet samtlige krav, der er rejst af BSH. Electrolux gjorde for sit vedkommende gældende, at domstol i patent- og handelsretlige sager skulle afvise det søgsmål, der var indledt af BSH i forhold til den østrigske, den tyske, den spanske, den franske, den britiske, den græske, den italienske, den nederlandske og den tyrkiske del af EP 1 434 512 (herefter »de udenlandske patenter«), dvs. hele sagen, der er indledt af BSH bortset fra kravene vedrørende den del af det europæiske patent, der var blevet valideret i Sverige.
- 3 Electrolux har som grundlag for selskabets synspunkt om, at sagen bør afvises, primært anført, at de udenlandske patenter er ugyldige, og at de svenske domstole følgelig savner kompetence til at påkende krænkelssager vedrørende disse patenter. BSH har anfægtet synspunktet om, at sagen bør afvises.
- 4 Domstol i patent- og handelsretlige sager afviste den 21. december 2020 den sag, der var indledt af BSH for så vidt angår krænkelse af EP 1 434 512 patenterne, der var blevet valideret i Østrig, Tyskland, Spain, Frankrig, Det Forenede Kongerige, Grækenland, Italien, Nederlandene og Tyrkiet (de udenlandske patenter), under henvisning til den omstændighed, at domstolene i andre stater er enekompetente til at tage stilling til gyldigheden af patenter, der er blevet valideret dér, hvilket betyder, at domstol i patent- og handelsretlige sager i henhold til artikel 27 i Bruxelles I-forordningen bør erklære, at den savner kompetence til at påkende den del af søgsmålet, der er anlagt af BSH vedrørende krænkelse af EP 1 434 512 patenter, der var blevet valideret i Østrig, Tyskland, Spanien, Frankrig, Det Forenede Kongerige, Grækenland, Italien og Nederlandene. Eftersom artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen kan anses for at udtrykke et internationalt accepteret kompetenceprincip, savner domstolen ligeledes kompetence til at påkende den del af sagen, der vedrører krænkelse af EP 1 434 512 patentet, der var blevet valideret i Tyrkiet.
- 5 BSH har iværksat appel af dommen fra domstol i patent- og handelsretlige sager og i det omfang, det er relevant, nedlagt påstand om, at Patent- og

marknadsöverdomstolen (appeldomstol i patent- og handelsretlige sager, Sverige) ændrer afgørelsen fra den lavere retsinstans og afviser Electrolux' påstand om afvisning af det søgsmål, der var indledt af BSH for så vidt angår den østrigske, den tyske, den spanske, den franske, den britiske, den græske, den italienske, den nederlandske og den tyrkiske del af EP 1 434 512. BSH har påberåbt sig de samme faktiske omstændigheder som ved domstol i patent- og handelsretlige sager for så vidt angår den svenske domstols kompetence. Electrolux har anfægtet enhver ændring af dommen fra domstol i patent- og handelsretlige sager og fastholdt de faktiske omstændigheder, der blev påberåbt som grundlag for anmodningen om afvisning.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 6 Electrolux har bl.a. anført som følger for så vidt angår de svenske domstoles kompetence. I henhold til artikel 24, nr. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (herefter »Bruxelles I-forordningen«) har domstolene i den medlemsstat, hvor et patent er blevet registreret, enekompetence til at tage stilling i en sag vedrørende registreringen eller gyldigheden af et sådan patent, uanset om spørgsmålet bliver rejst ved, at der nedlægges påstand herom, eller i form af en indsigelse. Forud for omarbejdningen af Bruxelles I-forordningen blev det foreslået, at en ugyldighedsindsigelse, der blev rejst i et krænkelssøgsmål, alene ville alene give en domstol mulighed for udsættelse af krænkelssøgsmålet. Dette forslag blev imidlertid ikke anvendt af lovgiver, der i stedet valgte at kodificere Domstolens dom af 13. juli 2006, GAT, C-4/03, EU:C:2006:457. Et krænkelssøgsmål kan ikke adskilles fra ugyldighedsspørgsmålet, når dette spørgsmål rejses, eftersom ansvarsspørgsmålet forudsætter krænkelse af et gyldigt patent. Søgsmålet, der blev indledt af BSH, vedrørende krænkelse af de udenlandske patenter skal følgelig afvises, idet svenske domstole, efter at Electrolux rejste ugyldighedsspørgsmålet, savner kompetence til at tage stilling til krænkelsen af disse patenter.
- 7 Electrolux har endvidere anført som følger. Den bestemmelse, der findes i patentlovens § 61, stk. 2, hvorefter der alene kan tages stilling til et spørgsmål om ugyldighed, efter at der er indledt et søgsmål herom, finder anvendelse for så vidt angår svenske patenter. Dette fører imidlertid ikke til, at sagsøgte forhindres i som indsigelsesgrund i et krænkelssøgsmål at gøre gældende, at et udstedt patent eller patent, der er blevet valideret i Sverige, er ugyldigt. Det indebærer alene, at der ligeledes skal indledes et søgsmål, hvorunder der nedlægges påstand om ugyldighed, med henblik på at der kan tages hensyn til indsigelsen i krænkelssøgsmålet. Der er intet i denne bestemmelse eller nogen anden bestemmelse i svensk procesret, der forhindrer en domstol i at tage en ugyldighedsindsigelse i betragtning i forhold til et udenlandsk patent. I overensstemmelse med artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 864/2007 af 11. juli 2007 om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontrakt

(herefter »Rom II-forordningen«) finder svensk ret ikke anvendelse på udenlandske patenter. Det er ej heller muligt at anvende procedurebestemmelserne i patentloven analogt for udenlandske patenter. Der kan ikke foretages en analog anvendelse forud for, at domstolen har fastslået, at den har kompetence til at tage stilling til sagen. Disse bestemmelser kan følgelig ikke anvendes med henblik på at fastslå, at der foreligger kompetence. Der er intet, der forhindrer BSH i at indlede et krænkelssøgsmål i de stater, hvor patenterne er blevet validerede. BSH lider ikke et retstab, idet krænkelssøgsmål for så vidt angår udenlandske patenter ikke kan påkendes i Sverige. Selv forud for at disse sager blev indledt, var BSH endvidere bekendt med, at gyldigheden af patenterne var blevet draget i tvivl.

- 8 BSH har i det væsentlige anført som følger for så vidt angår kompetencespørgsmålet. I overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i Bruxelles I-forordningen bør en sag som hovedregel påkendes i den medlemsstat, hvor sagsøgte har bopæl. Undtagelser til denne regel bør anvendes strengt. Der gælder i EU-retten et princip om, at såfremt en domstol har erklæret sig kompetent, gælder denne kompetence fortsat, selv såfremt de omstændigheder, der lå til grund for domstolens kompetence ændrer sig i løbet af sagen. En sagsøger skal være i stand til at fastlægge den kompetente domstol på det tidspunkt, hvor vedkommende anlægger retssagen. En indsigelse bør ikke kunne fjerne domstolens kompetence, såfremt denne kompetence var til stede på det tidspunkt, hvor retssagen blev indledt. Artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen finder alene anvendelse for tvister vedrørende registrering eller gyldighed af patenter. En domstol kan i henhold til artikel 27 i Bruxelles I-forordningen fastslå, at den ikke har kompetence, såfremt et krav rejses, der hovedsagligt omhandler et forhold, hvor domstolene i en anden medlemsstat har enekompetence i henhold til artikel 24. Kravet i denne sag omhandler ikke hovedsagligt spørgsmålet om patentets gyldighed, men derimod krænkelsspørgsmålet. Såfremt sagsøgte i et krænkelssøgsmål gør gældende, at det omhandlede patent er ugyldigt i henhold til den nationale regel i patentlovens § 61, stk. 2, skal domstolen pålægge sagsøgte at indlede et søgsmål i den henseende. Såfremt Electrolux indledte et søgsmål med påstand om ugyldighed i den relevante stat, hvor patentet er blevet valideret, kan domstol i patent- og handelsretlige sager i henhold til denne bestemmelse tage stilling til krænkelssforholdet i en særskilt dom og dernæst udsætte sagen, indtil der foreligger en endelig dom i ugyldighedssagen. Artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen finder ikke anvendelse for tredjelande.
- 9 Ved appeldomstol i patent- og handelsretlige sager har BSH udviklet sine retslige argumenter og derved bl.a. anført følgende. Domstolen har udtrykkeligt fastslået, at rene krænkelssager ikke er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen (jf. eksempelvis dom af 5.10.2017, Hanssen, C-341/16, EU:C:2017:738, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis). Dette gør delt kompetence muligt, såfremt én domstol kan påkende et krænkelssøgsmål på grundlag af et udenlandsk patent, mens den anden påkender et ugyldighedssøgsmål vedrørende det samme patent. Domstol i patent- og handelsretlige sager har ligeledes kompetence til at træffe afgørelse i

krænkelssøgsmål, i det omfang det er baseret på den tyrkiske del af patentet som følge af den internationale kompetence, der udspringer af artikel 4, stk. 1, i Bruxelles I-forordningen og det generelle princip om bopæl, der former international ret og international kompetence.

- 10 Electrolux har fremført sine argumenter og har sammenfattende anført som følger. Det fremgår klart af ordlyden af artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen, at bestemmelsen omfatter sager, hvorunder der nedlægges påstand om krænkelse, hvor der er rejst en ugyldighedsindsigelse. Svensk ret, dvs. patentlovens § 61 er ikke til hinder for, at gyldighed gøres til genstand for tvist i et krænkelsessøgsmål. Domstolen har med henvisning til GAT-dommen fastslået, at gyldigheden af et patent er et absolut krav i alle krænkelsessøgsmål (jf. dom af 12.5.2011, BVG, C-144/10, EU:C:2011:300, præmis 45 og 46). For så vidt angår kompetence kan spørgsmålet om patentkrænkelser følgelig ikke adskilles fra spørgsmålet om patentets gyldighed, såfremt sidstnævnte er genstand for tvist i krænkelsessøgsmålet.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 11 Spørgsmålet ved appeldomstol i patent- og handelsretlige sager omhandler kompetence til at påkende en sag, hvor der er nedlagt påstand om krænkelse af et europæisk patent, der er blevet valideret i Østrig, Tyskland, Spanien, Frankrig, Det Forenede Kongerige, Grækenland, Italien, Nederlandene og Tyrkiet. Eftersom sagsøgte har gjort gældende, at patentet er ugyldigt i samtlige stater, som ugyldighedssøgsmålet vedrører, afviste den lavere retsinstans krænkelsessøgsmålet i forhold til de udenlandske patenter. Den tvist, som kompetencespørgsmålet er opstået i, er omfattet af det civil- og handelsretlige område og følgelig omfattet af anvendelsesområdet for Bruxelles I-forordningen (jf. artikel 1).
- 12 Domstol i patent- og handelsretlige sager har på grundlag af artikel 24, nr. 4, og 27 i Bruxelles I-forordningen fastslået, at den ikke havde kompetence til at påkende krænkelsessøgsmålet for så vidt angår patenter, der er blevet valideret i Østrig, Tyskland, Spanien, Frankrig, Det Forenede Kongerige, Grækenland, Italien og Nederlandene, og har ligeledes fastslået, at den ikke havde kompetence til at træffe afgørelse i krænkelsessøgsmålet for så vidt angår det tyrkiske patent.
- 13 I henhold til ordlyden af artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen omhandler bestemmelsen »sager om registrering eller gyldighed af patenter [...] uanset om spørgsmålet rejses ved, at der nedlægges påstand herom, eller i form af en indsigelse«. Imidlertid nævnes krænkelsessøgsmål ikke specifikt, selv om en typisk sag, hvorunder der rejses spørgsmål om ugyldighed, opstår ved en indsigelse, hvor sagsøgte gør en ugyldighedsindsigelse gældende i et krænkelsessøgsmål.
- 14 Domstolen har i en række domme fastlagt de nærmere referencepunkter for fortolkningen af artikel 24, nr. 4. Domstolen har bl.a. bemærket, at »sager om

registrering eller gyldighed af patenter« må anses for et selvstændigt begreb, der skal anvendes ensartet i alle kontraherende stater (jf. dom af 15.11.1983, Duijnstee, C-288/82, EU:C:1983:326, præmis 19, og præmis 14 i GAT-dommen, jf. ligeledes for så vidt angår en sag vedrørende et varemærke, dom af 5.10.2017, Hanssen Beleggingen, C-341/16, EU:C:2017:738, præmis 31).

- 15 Reglen i artikel 24, nr. 4, har til formål at sikre, at kompetencen ligger hos domstole, der er tæt knyttet til sagens faktiske omstændigheder og lovgivning. Domstolenes enekompetence i registreringslandet er begrundet ved den omstændighed, at disse domstole er bedst egnede til at træffe afgørelse i sager, hvor tvisten vedrører patentets gyldighed, eller hvorvidt ansøgning eller registrering har fundet sted. Domstolene i registreringslandet kan træffe afgørelse med anvendelse af deres egen nationale lovgivning, om gyldigheden og virkninger af de patenter, der er blevet udstedt i denne stat. Dette hensyn til retsplejen er af så meget desto større betydning på patentområdet, eftersom flere kontraherende stater, henset til områdets særlige karakter, har etableret en særlig ordning for retslig prøvelse, som forbeholder tvister af denne art for specialiserede retsinstanser (jf. navnlig præmis 21 og 22 i GAT-dommen, men ligeledes præmis 22 i Duijnstee-dommen og præmis 33 i dommen i sagen Hanssen Beleggingen).
- 16 Denne enekompetence er tillige begrundet i den omstændighed, at meddelelsen af patenter indebærer medvirken fra den nationale forvaltnings side. Domstolen henviste i denne forbindelse til Jenard-rapporten om Bruxelleskonventionen, der fremhævede, at udstedelsen af patenter udgør udøvelsen af national suverænitet (jf. præmis 23 i GAT-dommen).
- 17 Der skal ved sager »om registrering eller gyldighed af patenter« forstås sager, hvor der er rejst spørgsmål om patentets gyldighed, om patentet består eller er faldet bort, eller hvor der begæres ret til prioritet på grundlag af en tidligere ansøgning. Såfremt retstvisten derimod ikke drejer sig om patentets gyldighed eller om, hvorvidt ansøgningen eller registreringen har fundet sted, er tvisten ikke omfattet af reglen om enekompetence. Bestemmelsen finder følgelig ikke anvendelse i et krænkelssøgsmål, hvor gyldigheden af det patent, som hævdes krænket, ikke drages i tvivl. Bestemmelse skal anvendes strengt (jf. eksempelvis præmis 23-25 i Duijnstee-dommen og præmis 15 og 16 i GAT-dommen).
- 18 Domstolen har ligeledes fastslået, at det ikke med henblik på at undgå risikoen for indbyrdes modstridende retsafgørelser, er tilstrækkeligt for en domstol, der ikke har enekompetence, alene at træffe afgørelse om gyldigheden af et patent i forhold til retssagens parter. Reglen om enekompetence gælder følgelig for alle tvister, der vedrører registrering eller gyldighed af et patent, uanset om spørgsmålet rejses ved, at der nedlægges påstand herom, eller i form af en indsigelse (jf. præmis 30 og 31 i GAT-dommen). Dette fremgår nu udtrykkeligt af ordlyden af artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen.
- 19 Det skal yderligere bemærkes, at Domstolen har fastslået, at der ikke ved artikel 27 (tidligere artikel 19) tildeles kompetence, men bestemmelsen begrænser sig til

at pålægge den ret, for hvilken en tvist indbringes, at prøve sin egen kompetence og i visse tilfælde erklære sig inkompetent ex officio (jf. præmis 19 i GAT-dommen).

- 20 I sagen ved appeldomstolen i patent- og handelsretlige sager rejses spørgsmålet hvorvidt artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen skal fortolkes således, at bestemmelsen betyder, at udtrykket »sager om registrering eller gyldighed af patenter [...] uanset om spørgsmålet rejses ved, at der nedlægges påstand herom, eller i form af en indsigelse« ligeledes omfatter krænkelsspørgsmålet i situationer, hvor sagsøgte i krænkelsspørgsmålet har rejst en indsigelse om, at patentet er ugyldigt. Ifølge appeldomstol i patent- og handelsretlige sager fremgår det klart af forordningens ordlyd eller besvares i GAT-dommen eller efterfølgende retspraksis. Spørgsmålet er følgelig som fastslået af den lavere retsinstans, hvorvidt den nationale domstol savner kompetence til at påkende krænkelsspørgsmålet for så vidt angår samtlige patenter, der er valideret i andre stater, såfremt sagsøgte har introduceret spørgsmålet om patentets gyldighed i krænkelsspørgsmålet ved at rejse en indsigelse. Alternativt skal artikel 24, nr. 4, fortolkes således, at bestemmelsen betyder, at den national domstol alene savner kompetence til at tage stilling til ugyldighedsindsigelsen i krænkelsspørgsmålet. Spørgsmålet opstår ligeledes om, hvorvidt det er relevant, at den nationale domstol i første omgang erklærede sig kompetent til at påkende krænkelsspørgsmålet i henhold til artikel 4, stk. 1, i Bruxelles I-forordningen.
- 21 Et argument til støtte for den fortolkning af bestemmelsen, som den lavere retsinstans foretog i den national retssag er, at såfremt en ugyldighedsindsigelse for så vidt angår patentet rejses, er krænkelsspørgsmålet som udgangspunkt fuldstændig afhængig af udfaldet af gyldighedsspørgsmålet. Dette betyder, at det ofte er mest hensigtsmæssigt og effektivt at foretage en samlet behandling af disse spørgsmål, dvs. under den samme retssag. En sådan ordning er følgelig den bedste set ud fra et effektivitetssynspunkt. Både ugyldigheds- og krænkelsspørgsmål kræver generelt også en fortolkning af patentkravene. En sammenhængende procedure nedsætter følgelig risikoen for modstridende retsafgørelser.
- 22 Et argument, der taler imod at fortolke artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen således, at den omfatter krænkelsspørgsmål, er, at denne bestemmelse som en undtagelse til den almindelige regel, der er fastsat i artikel 4, stk. 1, skal fortolkes indskrænkende, og at den følgelig ikke må fortolkes bredere end nødvendigt i lyset af bestemmelsens formål. Bestemmelsens formål er som forklaret ovenfor, at reglerne om enekompetence har til formål at forbeholde de omhandlede tvister for de retsinstanser, der i materiel og retlig henseende er de nærmeste til at behandle spørgsmål vedrørende patentets gyldighed og registrering (jf. præmis 21 i GAT-dommen). Appeldomstol i patent- og handelsretlige sager er af den opfattelse, at det ikke er tydeligt, at det formål, der forfølges ved bestemmelsen, kræver, at krænkelsspørgsmål er omfattet.
- 23 En sagsøger, der i overensstemmelse med den almindelige regel i artikel 4 i Bruxelles I-forordningen, har anlagt retssag på stedet for sagsøgtes bopæl kan

ligeledes lide et retstap, hvis sagsøger skal indlede retssag igen i en anden medlemsstat, såfremt sagsøgte rejser en ugyldighedsindsigelse. Sagsøgeren kan eksempelvis risikere at overskride de gældende forældelsesfrister eller andre frister for anlægelse af et søgsmål.

- 24 Som det fremgår er et krænkelssøgsmål, hvor patentet ikke drages i tvivl, ikke omfattet af artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen (jf. eksempelvis præmis 16 i GAT-dommen med henvisning til præmis 25 og 26 i Duijnstee-dommen). En sagsøger, der ønsker at anlægge et krænkelssøgsmål, kan følgelig altid anlægge sagen i det land, hvor sagsøgte har bopæl i henhold til den almindelige regel i artikel 4 i Bruxelles I-forordningen. Det er korrekt, at sagsøgeren ofte ligeledes har mulighed for i henhold til artikel 7, stk. 2, i Bruxelles I-forordningen, at anlægge retssager i den medlemsstat, hvor skadestilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå, hvilket ofte falder sammen med registreringslandet. Såfremt imidlertid artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen skal fortolkes således, at et krænkelssøgsmål er omfattet af enekompetence, såfremt der rejses en ugyldighedsindsigelse, skal sagsøgeren altid anlægge en retssag i registreringslandet med henblik på at være sikker på, at søgsmålet ikke kan afvises.
- 25 Spørgsmålet om, hvorvidt artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen skal fortolkes således, at den ligeledes omfatter krænkelssøgsmål, hvor der er rejst en ugyldighedsindsigelse, har ligeledes været genstand for drøftelser i retslitteraturen. Visse forfattere har anført, at GAT-dommen, der efterfølgende blev kodificeret i artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen, fører til, at domstolen mister sin kompetence til at påkende et krænkelssøgsmål, så snart der er rejst en ugyldighedsindsigelse (jf. eksempelvis Hess/Pfeiffer/Schlosser, *The Brussels I regulation 44/2001, Application and Enforcement in the EU*, 2008, s. 193, punkt 668, og Dicey, Morris & Collins, *The Conflict of Laws*, 15. udg. (red.), Sweet & Maxwell, London: 2012, s. 525, punkt 11-392). Andre forfattere har indtaget den modsatte opfattelse og fastholder, at en domstol ikke mister sin kompetence til at påkende krænkelssøgsmålet (jf. eksempelvis Lehmann, *The Brussels I regulation Recast*, 2015, s. 272, punkt 8.42). En række andre er af den opfattelse, at der hersker tvivl, og der er behov for, at Domstolen træffer en præjudiciel afgørelse (jf. eksempelvis Roffael Heinze, »International jurisdiction for decisions on the validity of foreign intellectual property rights«, *GRUR Int* 2006, s. 797 ff., og Fawcett & Torremans, 2011, s. 368, punkt 7 109-110).
- 26 Såfremt artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen skal fortolkes således, at udtrykket »sager om registrering eller gyldighed af patenter [...] uanset om spørgsmålet rejses ved, at der nedlægges påstand herom, eller i form af en indsigelse« omfatter et krænkelssøgsmål, hvor der er blevet rejst en ugyldighedsindsigelse, opstår spørgsmålet om, hvorvidt fortolkningen berøres af den omstændighed, at national ret indeholder bestemmelser i henhold til hvilke, der alene kan tages stilling til spørgsmålet om ugyldighed, efter at der er blevet indledt et separat søgsmål herom (jf. patentlovens § 61, stk. 2).

- 27 Endelig opstår spørgsmålet om, hvorvidt det er relevant, at det omhandlede europæiske patent var blevet valideret i en ikke-medlemsstat. Et tilknyttet men ikke identisk spørgsmål er blevet rejst af appeldomstol i patent- og handelsretlige sager i en anmodning om præjudiciel afgørelse (jf. sag C-399/21). Spørgsmålet i denne sag er, hvorvidt artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen omfatter et anerkendelsessøgsmål, der er indledt i en medlemsstat, om bedre ret, som støttes på en påstand om opfinderskab eller medopfinderskab til en opfindelse eller et patent, der er registreret i en ikke-medlemsstat. Svaret på dette spørgsmål kan være relevant og give vejledning også i den foreliggende sag.
- 28 Det fremgår ikke udtrykkeligt af ordlyden af artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen, at den finder anvendelse for domstole i tredjelande. Visse andre bestemmelser i Bruxelles I-forordningen anfører på den ene side udtrykkeligt, at de ligeledes finder anvendelse for tredjelande (jf. artikel 33 og 34 i Bruxelles I-forordningen vedrørende *litis pendens*). Der findes, så vidt appeldomstolen i patent- og handelsretlige sager er bekendt, ej heller domme fra Domstolen, der omhandler spørgsmålet om, hvorvidt artikel 24, nr. 4, ligeledes finder anvendelse i forhold til en domstol i et tredjeland. Det fremgår på den anden side klart af en dom fra Domstolen vedrørende konvention af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (herefter »Bruxelleskonventionen«), at Bruxelleskonventionens artikel 2 for så vidt angår en domstols kompetence på grundlag af bopæl ligeledes finder anvendelse for sager om forholdet mellem domstolene i en kontraherende stat og en ikke-kontraherende stat, dvs. et tredjeland (jf. dom af 1.3.2005, *Owusu*, C-281/02, EU:C:2005:120, præmis 26 og 35). Artikel 4 i Bruxelles I-forordningen har en tilsvarende ordlyd som Bruxelleskonventionens artikel 2, hvilket peger i retning af, at artikel 4 bør anvendes på samme måde som Bruxelleskonventionens artikel 2, dvs. ligeledes for domstole i tredjelande. I denne situation har Domstolen følgelig fastslået, at en bestemmelse finder anvendelse for så vidt angår tredjelande, selv såfremt dette ikke fremgår af dens ordlyd. Det er sammenfattende uklart, hvorvidt artikel 24, nr. 4, i Bruxelles I-forordningen skal fortolkes således, at bestemmelsen finder anvendelse for en domstol i et tredjeland, hvilket i den foreliggende sag er Tyrkiet.
- 29 Det er på grundlag af en generel bedømmelse af de relevante EU-retlige forskrifter appeldomstol i patent- og handelsretlige sagers konklusion, at det ikke er klart eller fastlagt, hvorledes EU-retten skal fortolkes i forhold til de spørgsmål, der er anført ovenfor. Det er følgelig med henblik på, at appeldomstolen i patent- og handelsretlige sager kan træffe afgørelse i sagen, nødvendigt at besvare de præjudicielle spørgsmål.